

Kunstenaar van de maand september 2023 Noud Bles

Noud Bles: dichter, schrijver, romancier

Schrijven leer je als je zes jaar oud bent, net als lezen en rekenen. Ik had twee even strenge als lieve leerkrachten: juffrouw Borger en mijn moeder (die als onderwijzeres was opgeleid en haar aanstelling verloor op het moment dat zij trouwde met mijn vader). Tien jaar later, – een grote stap vooruit qua leeftijd en lengte, maar ook in leefwereld, studieplek en woonplaats – begon ik met het schrijven van mijn eerste serieuze gedichten. Er was een meisje in het spel, gevoelens die overkolkten, en veel, heel veel volgepende vellen papier. In 1963, vlak voor mijn zeventiende verjaardag, verscheen in het toen landelijke dagblad De Tijd-Maasbode het eerste gedicht in druk. *Noodlot* was de titel, en dan roep je kennelijk iets over jezelf af...

Hoeveel gedichten ik nu, in 2023 zestig jaar later, heb geschreven, weet ik niet. Wel was het mooie ronde aantal jaren voor mijn uitgeverij aanleiding om voor te stellen een kloeke verzamelbundel gedichten uit te brengen. Die verscheen onder de titel *WIJ LEVEN* op 13 april, de feestelijke presentatie was op deze dag in Boekhandel De Toren van Bemmell, te midden van poëzieliefhebbers, vrienden, familieleden en... het hierboven aangegeven 'meisje in het spel', mijn echtgenote en muze van het allereerste uur die blozend het eerste exemplaar van *WIJ LEVEN* in ontvangst mocht nemen.

Met de jonge dichter ging het al snel 'crescendo'. Na het poëziedebuut in 1963 volgde al een jaar later de gedichtenprijs van de Jong Nederlands-Belgische Literaire dagen in het kunstenaarsdorp St.-Martens-Latem aan de Leie in Vlaanderen. Gedichten werden gepubliceerd in kranten en tijdschriften. In 1978 verscheen de in eigen beheer uitgegeven bundel *GEDICHTEN ZIJN WOORDEN*, gelijktijdig met een expositie van deze gedichten in de kunst- en antiekwinkel De Glazeren Bol in Huissen. Beeldende kunst, gedichten, verhalen en romans, die wegen zouden elkaar blijven kruisen in mijn schrijversleven, net als vaak de stad Nijmegen, het landschap tussen de rivieren en alle plaatsen die het decor konden vormen voor een passend literair werkje of werk.

Nijmegen en Lent – toen nog onderdeel van de gemeente Elst - schitteren in mijn debuutroman *DE BAROKJAGER* die uitkwam in 1963. Ook Bemmell, Gendt, Doornenburg, Angeren, Huissen en Elst

ontbreken niet in de zwerftochten van de hoofdpersoon in dit, volop muzikale boek. Maar eerst en vooral gaat de roman over Nijmegen, de keizerstad aan De Waal, hetgeen de criticus van De Gelderlander deed verzuchten: 'Als Noud Bles onsterfelijk wordt, komt hem de eer toe Nijmegen als het Venetië van Nederland beschreven te hebben.' Geen wonder dat literair publicist Wim Huijser een flinke plek inruimde voor DE BAROKJAGER in zijn overzichtswerk **Voetsporen. Op schrijverspad door het land van de grote rivieren** (Uitgeverij Blauwdruk, 2014). Enkele jaren later nam hij de wandeling over de Waalbrug in dit boek als een van de mooiste wandelfragmenten in de Nederlandse literatuur opnam in zijn bloemlezing **Hier loop ik dan** (Uitgeverij Rainbow, 2021).

Na DE BAROKJAGER volgden zes romans: DE WEELDE (1985), DE POOLSE WEG (1990), BEVRIJDINGSVUUR (1994), DE GELUKKIGE ROOFVOGEL (2009), DE VERBORGEN HAND (2017) en ZOONS ZONDER VADER (2019). Een prachtige serie, waarvan verschillende titels een tweede, herziene druk beleefden. Een roman (De gelukkige roofvogel) werd in het Engels en in het Duits vertaald.

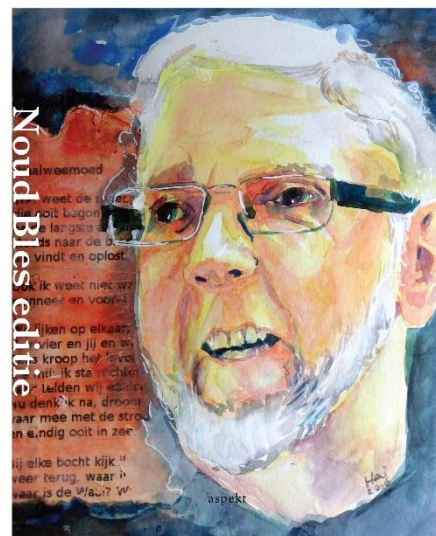
Korte verhalen werden opgenomen in literaire tijdschriften en verzamelbundels. Ze kregen soms een eigen uitgave zoals KNOOPPUNT VAN HEMEL EN HEL (1993) of HET ANATOMISCH MUSEUM EN ANDERE VERHALEN (1992, herdruk 2000), Bij IBIS! (2000) en het verhalendrieluik FAUST AAN DE WAAL (ook in Duitse vertaling) in combinatie met het gelijknamige literaire baken aan de Waalkade (2011).

Bijzondere uitgaven kwamen er ook: de NOUD BLES EDITIE van het cultureel-literaire tijdschrift BUHNE (2020) en OEKRAINE, HOOG OP DE ZUIL VAN VRIJHEID, achtergronden, geschiedenis en literatuur (2022, samensteller en deelauteur).

Terug naar gedichten, de poëzie waarmee mijn schrijfavontuur begon. In SCHIJNGESTALTEN (1990) voegde beeldend kunstenaar Angeline Lips meerkleurenzeefdrukken aan mijn gedichten toe. Op mijn beurt voegde ik het gedicht HANDSCHRIFT toe aan een van de mooiste tuinen van Nederland, in combinatie met het boekje TUIN DE VILLA, een tuin met gedichten in de Ooijpolder (2014). In hetzelfde jaar kreeg ik voor WAALWEEMOED de prijs voor het mooiste gedicht over de rivier De Waal. Twee jaar geleden nodigde ik Connie Diepstraten uit een blauwdruk te maken bij mijn gedicht VALNACHT. Resultaat: een bibliofiel juweeltje dat tijdens de kunst- en cultuurroute 2021 het licht zag. In 2022 maakte ik samen met kunstfotografe Ineke van Middelkoop SPIEGELING EN REFLECTIE.

Bühne

- Literatuur / cultuur -

Dit najaar vier ik met alle liefhebbers van de schrijfkunst nog een feestje met: jawel, opnieuw de uitgave van nieuw werk. Bij Uitgeverij Aspekt, sinds 2017 het huis van mijn publicaties, verschijnt binnenkort mijn achtste roman EEN STAD VAN WOORDEN. In dit boek ontmoeten de werelden van architectuur, poëzie, klimaatverandering, militaire dienst en de actuele geschiedenis elkaar op een speciale locatie. Zeer geschikt om veertig jaar romanschrijverschap (DE BAROKJAGER verscheen in 1983) te vieren. Presentatie van EEN STAD VAN WOORDEN vindt plaats in de eerste twee weken van november. Wie de berichten van Kunstcollectief Gelderse Poort volgt, kan de aankondiging van de presentatie niet missen.

De onderlinge verbindingen die ik binnen het Kunstcollectief heb gevonden, worden het beste gedemonstreerd in het gedicht dat ik schreef nadat het thema van de kunst- en cultuurroute 2023 werd bekendgemaakt en waarbij Ineke van Middelkoop opnieuw de prachtige verbeelding verzorgde: VERBONDENHEID.+

Tijdens de Kunst- en cultuurroute 2023 van Kunstcollectief Gelderse Poort treed ik op 9 en 10 september op in Galerie De Hoge Eest, De Plak 29 in Bemmelen met mijn programma 'Wij leven in verbondenheid'. Telkens van 16 – 17 uur, toegang vrij.

Verbondenheid

Nergens is de band zo sterk
als de bedachte schakel
tussen de werkelijkheid
en wie ik ben.

Want ik ben
met wie ik mij verbonden voel.
In mijn verbeelding
ontbreekt de grens
tot jou
en het einde van dit heelal.

Alles daarbinnen:
van het puntje van deze pen die
schrijft,
naar het landschap,
waarin ik speel en dans,
tot en met de tijd,
waarvan ik het einde nog niet zie.
Alleen verbondenheid.

Gedicht: Noud Bles
Fotografie: Ineke van Middelkoop